

Overwegende dat

- Eindhoven voor een inclusieve stad staat waar iedereen ongeacht leeftijd, afkomst of levensstijl mee mag doen.
- De afgelopen jaren de mogelijkheden mee te doen steeds beperkter werden voor de groep 'ongedocumenteerden' in (vrijwilligers)werk of onderwijs voor 18plussers.
- Dit als gevolg had dat mensen onnodig afhankelijker werden van vrienden/kennissen en hulpverlenende instanties. Met soms ongewenste effecten zoals verslechterende psychologische gezondheid, leven in de marge (soms bijv. daklozencircuit) en mogelijke verslavingen.
- Het hierbij deels om mensen gaat die alsnog een vluchtelingenstatus willen krijgen, maar hun bewijzen onvoldoende op orde hebben. Zo is van de groep uit het ex-AMA/rechtmatige-opvang-project van Vluchtelingen in de Knel bekend dat 40% in 2014-2015 alsnog een status verkregen, en 32% nog opvang ontvingen (bijv. op grond van medische situatie). Voor hen is het verloren tijd om niet te kunnen participeren. Of het gaat om bijv. gezinsmigranten die door de strenge eisen eigenlijk niet bij hun familieleden mogen verblijven. Of om mensen wiens terugkeer onmogelijk is omdat hun ambassade weigert de reisdocumenten te verstrekken.
- Er geen bewijs is dat het uitsluiten van voorzieningen daadwerkelijk stimuleert om de migratie op te geven. Wel heeft het als gevolg dat mensen meer moeite hebben te overleven.
- Er op dit moment hoge boetes zijn voor scholen, werkorganisaties en hulporganisaties als zij meewerken aan het participeren van ongedocumenteerden.
- Er behalve sociale ook juridische argumenten zijn om participatie van ongedocumenteerden te bevorderen. Zo noemen alle belangrijke mensenrechtenverdragen het recht op onderwijs en arbeid.

Van mening zijnde dat

- Niets doen voor niemand goed is. Met studie of vrijwilligerswerk kunnen mensen zich ontwikkelen. Dat vergroot de mogelijkheden het leven op de rails te krijgen, in Nederland of elders in de wereld. Het is ook een gemiste kans voor de samenleving om talenten niet te benutten.
- Het daarmee goed zou zijn om te kijken naar een versoepeling van de wetgeving en experimenten met studie en (vrijwilligers)werk voor ongedocumenteerden toe te staan. Hierbij te denken valt aan:
 - het gedogen van facilitering hulporganisaties of onderwijsinstellingen zodat zij niet beboet kunnen worden of het opzetten van een solidariteitsfonds om beboetingen op te vangen
 - lokale experimenteerruimte om participatie te bevorderen voor bepaalde groepen zoals bijv. ex-AMA's, mensen uit het rechtmatige-opvang-traject, en mensen uit het B-B-B Toekomstperspectief-traject die in een heropening-procedure zitten.
 - het landelijk opzetten van een gedoogstatus zoals in Duitsland Duldung: waarbij er een opbouw aan rechten langzaamaan plaatsvindt gedurende de looptijd van de procedure.

Stelt de Raad voor te besluiten het college van Burgemeesters en Wethouders op te roepen om

- Het landelijke manifest iedereen aan de slag te ondertekenen, waarin opgeroepen wordt om het verbod op vrijwilligerswerk op te heffen, de mogelijkheden tot arbeid te verruimen en de toegankelijkheid van onderwijs te vergroten.
- Te onderzoeken of bijv. via de Citydeal Inclusieve Stad of anderszins Eindhoven experimenteerruimte kan krijgen om bepaalde groepen (bijv. ex-AMA/rechtmatige-opvang/B-B-B Toekomstperspectief) meer participatiemogelijkheden te bieden. En deze samen met een organisatie als Vluchtelingen in de Knel uit te denken.
- De raad in het derde kwartaal van 2016 te informeren over de voortgang hiervan.

Saskia Lammers, raadslid GroenLinks Eindhoven

Bijlage: Het manifest iedereen aan de slag!

<http://iedereen-aandeslag.nl/manifest/>

Verruim de mogelijkheden voor ongedocumenteerde vluchtelingen en migranten om zich te ontwikkelen en te participeren in de samenleving.

Een leven in afhankelijkheid, zonder grip op de eigen toekomst, zonder van betekenis te kunnen zijn voor anderen is ziekmakend. In Nederland is er een maatschappelijke werkelijkheid van mensen zonder (verblijfs-) status wiens leven vast komt te zitten. Zij kunnen niet terug maar mogen ook niet deelnemen aan de samenleving waarin zij zich bevinden. Van deze vaak jonge initiatiefrijke mensen staat de ontwikkeling stil omdat het hun verboden wordt om te studeren en te werken. Zelfs vrijwilligerswerk is niet toegestaan.

Ondergetekenden bepleiten om de werk- en studiemogelijkheden voor mensen zonder (verblijfs-) status te verruimen. Dat is in lijn met universele mensenrechten, zet mensen weer in hun kracht en versterkt de samenleving.

Dat is goed voor de betrokkenen

- Participatie helpt mensen vooruit

In studie of (vrijwilligers-)werk kunnen mensen hun capaciteiten benutten en verder ontwikkelen. Dat vergroot hun veerkracht en de mogelijkheden om hun leven weer op de rails te krijgen, in Nederland of elders in de wereld.

- Participeren houdt mensen gezond

Wachten in ledigheid en afhankelijkheid van liefdadigheid is op termijn schadelijk. Mensen die verantwoordelijkheid voor hun eigen leven kunnen nemen en betekenisvol voor anderen kunnen zijn, houden hun eigenwaarde en hebben minder (geestelijke) gezondheidsklachten.

- Minder uitbuiting door insluiting

Mensen die niet weg kunnen en niets mogen zijn voor hun bestaan afhankelijk van het informele circuit. De mogelijkheid om legaal te participeren maakt mensen minder kwetsbaar voor misbruik en uitbuiting.

Dat is goed voor de samenleving

Mensen isoleren en uitsluiten van deelname aan de samenleving dient geen maatschappelijk belang. Integendeel.

- Participatie laat mensen een positieve bijdrage leveren

Mensen die mogen deelnemen kunnen hun capaciteiten inzetten voor de maatschappij. Het is een gemiste kans om de talenten en mogelijkheden die voor onze samenleving waardevol kunnen zijn niet te benutten.

- Participatie is goed voor publieke gezondheid en openbare orde

Marginalisatie en ledigheid brengen een groter risico op rondzwerven, middelengebruik en daarmee samenhangende criminaliteit. Dit versterkt gevoelens van onveiligheid in de stad. Participatie gaat dat tegen.

- Participatie investeert in de toekomst

Gezonde veerkrachtige mensen kunnen zichzelf beter redden, doen minder beroep op bijstand van anderen en kunnen betere ouders zijn voor hun kinderen. Daarmee voorkomt participatie armoede, afhankelijkheid en geringere kansen, voor deze én toekomstige generaties.

Daarom roepen ondertekenaars op om:

- **het verbod op vrijwilligerswerk op te heffen en de mogelijkheden tot arbeid te verruimen**
- **de toegankelijkheid van onderwijs te vergroten**

Meer informatie: <http://iedereen-aandeslag.nl/manifest/>